

Индиректен трансфер на пестициди преку храната со животинско потекло

Борјанка Веселинова^{1*}, Даринка Ѓоргиева Ацкова¹, Катарина Смилков¹

^{1*} Факултет за медицински науки, Универзитет Гоце Делчев - Штип, Крсте Мисирков, 10А, 2000, РСМ, borjanka.veselinova@ugd.edu.mk

Млекото, месото, нивните преработки, како и медот се продукти кои секојдневно се користат во исхраната. Ваквите производи имаат големо економско значење и доаѓаат од различни средини, што влијае врз нивниот квалитет. Многу важен фактор за квалитетот на овие производи е исхраната на животните, што понатаму се одразува и на нивната безбедност. Храната која ја внесуваат животните е најчесто од растително потекло. Во процесот на одгледување на растенијата се користат и пестициди. Употребата на пестициди во производство на храната од растително потекло со цел заштита од патогени организми резултира со контаминација на почвата, водата, воздухот, а со тоа и на самите растенија. Така, пестицидите може преку синџирот на исхрана да се пренесат од растенијата на животните и индиректно кај човекот. Овие начини на контаминација водат до биоакмулација на пестицидите во прехранбените производи од животинско потекло. Постојат повеќе од илјада пестициди кои припаѓаат на различни класи како хербициди, фунгициди, инсектициди и други кои се користат ширум светот. Во последно време истражувањата сè почесто откриваат резидуи од пестициди кај храната од животинско потекло, каде како најприсутни се органохлорните и органофосфорните пестициди а потоа следат претставниците од карбаматите (дилдрин, линдан, изомери на ендосулфани, делтаметрин, примикарп, атразин, бифентрин, тебуконазол, кумафос и други). Со тоа тие претставуваат ризик за јавното здравје. Затоа следењето на нивното присуство во храната е од клучно значење за обезбедување на безбедноста на здравјето на хуманата популација.

Клучни зборови: безбедност, животинско потекло, пестициди, храна.